

Bioenergi Villa

5/04

Om du fick välja fritt vad du skulle placera dina pengar, skulle det då bli direkt till elbolaget eller oljeleverantörer? Personligen skulle jag inte vilja det alls. Sitter som många av er andra i knipan i huset med direktel som enda lösning.

Installerade dock en kamin för ett par år sedan och har inte ångrat mig en millimeter. Det spelar egentligen inte så stor roll vad man väljer; pellets eller ved bara man kan känna sig lugn, rik och bekväm med sitt val.

Vi har i detta nummer försökt göra en översikt på det som allmänt kallas för lokaleldstäder.

Vi skall ha klart för oss att dagens moderna teknik i kaminerna är långt bättre än det som fanns för några år sedan. Idag är det effektiva, snygga och ekonomiska produkter som installeras.

Läs mer i följande artiklar och översikter som är baserade på experternas kunskap. Frågor och synpunkter direkt till mig på e-posten: sofie@novator.se/Sofie

Innehåll, produktion, annonser, prenumeration

Chefredaktör: Lennart Ljungblom - lennart.ljungblom@novator.se
 Redaktionschef: Anders Haaker - anders.haaker@novator.se
 Redaktör Villa: Sofie Samuelsson - sofie@novator.se
 Annonser: Sofie Samuelsson, Jeanette Fogelmark
 Produktion: Jeanette Fogelmark, Mattias Ljungblom
 Ansvarig utg. Kjell Andersson, Sv Bioenergiföreningen
 Prenumeration 550:- kr inkl. moms PG. 609 68 68 -2, kan även beställas på www.novator.se

Huvudkontor 08-441 70 90 - Kontor Bioenergi Villa 0142-204 40
 Annonsmaterial och bilder endast till: info@novator.se

Villavärmeföretag

AB Forssjö Bruk
 AB Hans Forsman
 Altbergs Plåt
 Arbaflame A/S
 Almos Skandinaviska
 Baxi
 Bentone
 Bioenergi i Skandinavien
 Drivkraft
 Effecta
 Ezy Energi
 Euronorm
 Focus värme
 KMP
 LT Energiteknik
 Mafa
 Narvells

Naturenergi IWABO
 Nordiska Skorstensprodukter
 Nordisk MiljöEnergi
 Näldens Värmeprodukter
 Palazzetti
 Pelix
 Sahlins EcoTec
 SBE Brikettenergi
 SBS Janfire
 Schiedel Isokern
 Skellefteå Kraft
 Svenska Gräs
 Swebo Flis & Energi
 Termoventiler
 Thermia Värme
 Trebema
 Åslin & Partner

BIOENERGI VILLA ingår i BIOENERGI och distribueras i KRETSLOPP samt som fristående i 90.000 exemplar per år. Utgivning 6 ggr / år
 Utgivare: Bioenergi Förlags AB Torsgatan 12, 111 23 Stockholm
 Telefon: 08-441 70 90 Telefax: 08-441 70 89

Hemsida: www.novator.se, e-post: info@novator.se

För icke beställt material ansvaras ej. För innehållet i signerade artiklar svarar författarna.
 © Bioenergi / novator. Allt eftertryck förbjöds utan skriftligt tillstånd från utgivaren

De olika grun

Keddy Carisma

Nibe Contura 550

Insatser och murspisar

Effekt: 3 – 12 kW
 Vikt: 75 – 160 kg
 300 -450 kg
 Lämpligt för: Förbättring/
 effektivisering av gamla öppna spisar alternativt stomme att bygga egen spis kring.
 Pris: 7 000 - 18 000 kr
 Med omramning ytterligare 10 000 - 20 000 kr

Insatsen placeras i spisen och ansluts till skorstenen med ett separat rökrör. Insatsens rökrör leds upp i den öppna spisen ordinarie rökgång och utrymmet därmed täts noga.

Förbränningsluften kan regleras via ventiler. Ibland finns även ett rökgasspjäll som kan finjusteras.

Insatsens heta ytor värmer rumsluften som sugas in nertill och blåses ut upptill till rummet. Vedförbrukningen minskar avsevärt och verkningsgraden förbättras. Är luckorna stora kan dessa naturligtvis vara öppna vid "myseldning".

Installationen klarar man vanligtvis själv, enligt fabrikantens anvisningar.

Rökkanalens konstruktion måste stämma ihop med spisen- insatsens kapacitet.

En murspis eller en omramning till en spiseninsats kan göras på många olika sätt. Ofta används prefabricerade lättbetongfundament. Priset kan variera mycket beroende på utformning.

Braskaminer

Effekt: 3 – 12 kW
 Vikt: 100 – 200 kg
 Lämplig för tilläggsvärme/
 kompletterande uppvärmning
 Pris: 10 000–40 000 kr

Braskaminer av plåt är lätta och mycket effektiva spisar som snabbt ger ifrån sig värme till rummet. Ibland har de en beklädnad som ger ett utseende som en kakelugn och håller därmed värmen något mer men då man i detta produktsortiment prioriterar liten vikt så blir inte heller värmelagringen så stor.

I anslutning till eldstaden finns en värmväxlare för luft. Luften tas från rummet eller via kanal utifrån. Intagen brukar vara lågt placerade nere vid golvet. I värmväxlaren värms luften och blåses, med självdrag eller hjälp av en fläkt, ut genom ventiler upptill på spisen. Den varma utströmmande luften stiger upp mot taket och sprider sig ut i huset. När varmluften kyls sjunker den mot golvet för att åter sugas mot spisen och in i värmväxlaren.

Kakelkaminer

Effekt: 5 – 12 kW
 Vikt: 200–350 kg
 Lämplig för kompletterande uppvärmning
 Pris: 25 000–35 000 kronor

Grundtyperna av lokaleldstäder

Katarina från
Camina

Kakel och täljstens ugnar

Effekt: 2 kW–6,5 kW
Vikt: 500 kg till flera ton
Lämplig för kontinuerlig uppvärmning
Pris: 20.000:- och uppåt

Kakelugnen är en tung konstruktion, uppmurad av tegel eller annat lämpligt material, som ackumulerar värmen och som måste ha ett stadigt fundament. Det tar upp till tre timmar innan vissa kakelugnar blir genomvarma och kommer upp till full effekt. När man sedan slutat elda avges värmen under lång tid, i vissa fall över ett dygn. Konsumentverket har uppmätt en kvarstående värme på 2 kW ända upp till 14 timmar efter avslutad eldning på en täljstenskakelugn. Största nackdelarna är att den måste ha ett fundament att stå på och att den inte kan snabbeldas. En gammal kakelugn är avsedd att endast värma det rum den står i. De flesta nykonstruerade kakelug-

Kakelkaminen är egentligen en brasakamin med kakelugnens utseende. Kakelkaminen värms relativt fort.

Full effekt på cirka 10 kW avges redan efter två timmar. Kakelkaminen är ett utmärkt alternativ för den som egent-

Kakelugnspannan AB

Kakelugnspanna

Det finns också braskaminer och kakelugnar som har en vattenmantling och som avger energi för varmvatten och uppvärmning. Effekten i denna modell är hela 19 kW och har en vattenvolym på 500 liter.

nar är enkla att montera. De har ofta en mycket hög verkningsgrad och kapacitet att värma större delen av ett hus. Rökkanalen kan monteras direkt ovanpå de flesta fabrikat. Det finns ett flertal olika fabrikat med miljögodkända tunga eldstäder. Det finns även kakelugn med vattenmantling, då förser kakelugnen även husets varmvattenbehov. Braskaminer och spisar kan också utföras med vattenmantling. Därigenom ökar möjligheten att sprida värmen mellan olika rum. Ett ökande antal företag tillhandahåller möjligheten.

Kakelugnarna går att få i det allra flesta olika kostymer nu för tiden. Det är nästan bara fantasin som sätter gränserna.

ligen önskar en kakelugn, men som inte har möjlighet att anordna ett fundament. Det är också ett alternativ för den som önskar en braskamin i lyxutförande. En kakelkamin har så låg vikt att den kan installeras i alla

Jøtul F 500

Gjutjärns-kaminer

Effekt: 3–13 kW
Vikt: 65–180 kg
Lämplig för filläggsvärme/ kompletterande uppvärmning. Tänk på att kaminerna blir heta, skydd för barn och väggar
Pris: 4 000 – 20 000 kr

Gjutjärns-kaminer har använts länge. Vid sekelskiftet hade man utarbetat många enkla och väl beprövade kaminer. De är väl testade konstruktioner med hög verkningsgrad, som fungerar bra även idag. Ibland är de fodrade med eldfast tegel, för att höja temperaturen i förbränningsutrymmet. Gjutjärn avger skön värme från kaminens alla ytor.

Ofta är en gjutjärns-kamin kompletterad med en kokplatta som ger extra matlagningsmöjlighet. Verkningsgraden är hög och det är viktigt att värmen kan spridas till stora rumsvolymer, annars kan det bli för varmt.

En gjutjärns-kamin fodras ofta passning med påfyllning av bränsle, eftersom eldstadsutrymmet ofta är litet. De fungerar utmärkt i fritidshus, som snabbt skall värmas upp. Gjutjärn är ett material som är mycket motståndskraftigt.

Lobeberger

Köksspisar och kökspannor

Effekt: 2–6,5 kW (spis)
15 - 20 kW (panna)
Lämpligt för: Matlagning bakning, uppvärmning Viktigt att tänka på: Det är stor variation mellan en liten vedspis 5 kW och en stor kökspanna 20 kW, den första kan värma rummet en stor kökspanna klarar en ackumulatortank på 750 liter och kan värma hela huset.
Pris: 10 - 30.000

Köksspisar och bakugnar tillverkade i gjutjärn respektive lagrade material för minnena till äldre tider. Men nu står de inför en renässans.

Dagens köksspisar är avsedda att ge samma känsla som tidigare, men är mer utvecklade.

En gjutjärnsspis ger omgående värme till såväl hus som till matlagningen. Kombinerar man sedan dessa med lagrade material, så kan man efter matlagning och bakning och även utnyttja dessa till värmelagring

Om spisen är utrustad med en vattenvärmeväxlare så blir det en panna och kan kopplas till husets värmesystem.

De minsta modellerna klarar 5-6 radiatorer och de större kan kopplas till ackumulator och då klara alla behov och blir då en riktig multimaskin.